

XIII. ÉVFOLYAM

Megjelen minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

1919. 2. szám.

Budapest, január 20.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a Magyar Csencőrök Országos
Egyesülete

Szerkesztő: MÁTHÉ MIKLÓS törzsőrmester.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Csendőrségi sapka					K 45
Nikkellezett kard					" 60
Kardkőből K 22					" 27
Selyem kardbojt nagy lapos K 11, selyem paszománnyal					" 16
Selyem kardbojt nyitott 10 cm. K 14					" 15
Ispán kardbojt csukott K 3-50, selyem kardbojt csukott					" 7
Barna labbor derékszij kardhüvely táskával					" 20
Derékszij-esatt aranyozott K 4					" 12-50

Örmesteri gallérpaszomány

ezüstözött méterje	6 $\frac{m}{m}$	13 $\frac{m}{m}$	16 $\frac{m}{m}$	18 $\frac{m}{m}$	20 $\frac{m}{m}$
selyemből	4	7	8-50	10	12
Selyem csillag tuczatja K 4		4-50	5-50	6-50	7
Járórtáska tehénbőrből					3-60
					50

Alapítva 1852. évben.

Mindennemű
csendőrségi

EGYENRUHÁZATI CZIKKEK

legolcsóbb napi árak mellett

SPITZ BERNÁT

cs. és kir. udvari szállító

elsőrangú egyenruházati és hadfelszerelési áruházában

BUDAPEST, V., Fürdő-utca 9. sarokház.
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 1. szám.

Viszketegséget, sömört, rüht

leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törvényesen védett

„Skaboform“-kenőcs.

Nem piszkít, teljesen szagtalan. — Próbátégely 4 K, nagy tégely 6 K, családi adag 15 K Budapest részére kapható: Török J. gyógyszerertárban Király-utca 12. Vidékre rendelési cím:

Dr. FLESCH E. „Korona“-gyógyszertára, GYŐR.
«Skaboform» névjegyre ügyeljünk.

Rendelésnél
sziveskedjék
lapunkra hivatkozni!

Viszketeg, rüh, bőrbaj

ellen biztos és gyors hatású szer a

„BORÓKA“-KENŐCS.

Nem piszkít és teljesen szagtalan. Kis tégely 4 korona, nagy tégely 6 korona, családi tégely 10 korona, hozzávaló Boróka szappan 6 korona. Készíti:

GERŐ SANDOR gyógyszerész, Nagykőrös 18.

A MAGYAR

BÜNTETŐTÖRVÉNYEK és SZABÁLYOK

MAGYARÁZATOKKAL és JEGYZETEKKEL.

KÉZIKÖNYV.

A magyar csendőrség, állami, városi és községi rendőrség, valamint általában az összes nyomozó hatóságok és nyomozó közegek részére.

A könyvnek holti ára 15 korona, csendőröknek 10 korona. Postautalványok beküldése után portómentesen küldjük meg.

Megrendelhető: DARVAS ADOLF, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Royal XVIII. acetylen asztali lámpa!

szagtalan, tiszta és féltelen biztos. Kezelése mint a rendes keréklámpáké. Zománczolt és nikkelezve porcellán ernyővel 36 K. Kerékpárokat és kerékpáralkatrészek nagyban gyári árban vidékre is

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körút 41.
Árjegyzék ingyen, de kiemelt kérik miről kívántatik.

Olvassa a
hirdetésüket!

REUMA,

köszvény, csúsz, csontfájdalmak, szuródások, valamint minden meghűléstől eredő láb-, kézhasogatások fejtés és fogfájás gyógyítására használjuk a biztos és gyors hatású szert. Ez a gyorsan ható szer, mely a fájdalmakat azonnal csillapítja, a

„BALZSAM“-KENŐCS.

— Próbaadag 5 korona, nagy adag 10 korona. —
Egyedül kapható:

GERŐ SÁNDOR gyógyszerésznél, Nagykőrös 18.

Meg akar Ön
alaposan szabadulni

reuma,
köszvény,
isiasz bántalmaitól?

Ezren gyógyultak már meg!

Fájdalmak a végtagokban és ízületekben, dagadt testrészek, elnyomódott kezek és lábak, szurások és rángások bántják a különféle testrészeket, sőt a szemek meggyöngyülése is visszavezethető a reumatikus és köszvényes bántalmakra.

Egy természeti gyógyproduktumot ajánlunk Önnek!

Nem universalis gyógyszer, hanem egy olyan gyógyszer, amelyet a Ióságos természet ajándékoz az emberiségnek.

Mindenki

ingyen próbaadagot kaphat.

Írjon azonnal és elküldjük bérmentve, teljesen ingyen használati utasításunkat, Ön hálásan és ragaszkodóan gondol majd ránk.

OPERA gyógyszerertár, Budapest, VI. oszt. 515.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a Magyar Csendőrök Országos Egyesülete.

Szerkesztő: MATHÉ MIKLÓS, törzsőrmester.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSEG ES KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Fegyelmezetlenség?

(mm.) A közelmúltban Pest vármegye székházában egy beszéd hangzott el. A beszéd a rendes negyedévi jelentés volt az alispáni hivatal negyedévi működéséről. Hallgatói Pest vármegye virilista és választott képviselői voltak.

A jelentés egy része Pest vármegye csendőrségére, tehát bajtársainkra vonatkozott. Azt mondták rólok, hogy fegyelmezetlenek, megtagadták a szolgálatot. Fel kell őket oszlatni, nem lehet rájuk bízni tovább a közbiztonsági szolgálatot.

Ki mondta ezt? Pest vármegye alispánja!

Kikre mondta ezt? A pestmegyei csendőrökre!

Akár igaz ez az állítás, akár nem, nem akarjuk többé hallani.

Ha igaz, ki vele, tudni akarjuk, kik voltak, hol voltak azok a fegyelmezetlen csendőrök. Ismerni akarjuk őket. Beszélni akarunk velük. Ha a dicsőség közös volt a múltban, most közös a szégyen is. Mert szégyen volna ránk, ha igaz volna ez az állítás.

Ha nem igaz, annál kevésbé akarjuk hallani.

Az alispán úr nem hibás semmiképen. Meggyőződünk róla. Előterjesztését főszolgabírái jelentéseiből vette.

Hogy hányéből, kikéből, mely járások vezetőiből — nem tudjuk.

Járásparancsnok bajtársainknak tudniok kell ezt is. Ők informálják a főszolgabírót, meg a községi jegyzők. Hibásak csak ők lehetnek.

Vagy jól informálták vagy rosszul. Más eshetőség nincs. Legfeljebb még csak az lehet, hogy a kapott információk elferdítve kerültek a vármegye első tisztviselőjéhez.

Ezt meg éppen nem akarnánk hinni.

Követeljük tehát az igazat.

A Magyar Csendőrök Országos Egyesülete a fegyelmet és rendet hirdette a forradalom első napjai óta.

Kiknek hirdette ezt? Bajtársainak, az Egyesület tagjainak.

Ha hiába hirdette, ha nem volt, a ki meghallgassa, tudni akarja az Egyesület, kik voltak azok. Le akar az ilyen bajtársakkal számolni egyszer s mindenkorra. Radikálisan. Ilyen dolgokban példát kell statuálni. Jelentéseket kérünk rólok.

Ha hibásak voltak, ki akarjuk közösitni magunk közül őket. Egy perczig se tűrjük őket magunk között.

Száz meg száz jelentés áll rendelkezésünkre az ország minden részéről. Őrsparancsnokok írták. Azt írják, hogy a szolgálat a forradalom óta is a rendes mederben folyik. Szóról-szóra azt írja mind.

Hát csak Pest vármegyében, az ország első megyéjében nem volna rend és fegyelem?

Nem hiszszük. Nem hihetjük, míg meg nem győznek bennünket róla.

De az is lehet, másutt van a hiba. Talán az apró-cseprő, falusi Nemzeti Tanácsokban. Mert ezekről is hallottunk valamit. Még pedig nem valami jókat.

Azt hallottuk, hogy nem szeretik a csendőröket. Nem hagyják őket szolgálatot teljesíteni. Inkább türik a rablást, fosztogatást, de csendőr nem kell.

Nem szeretik, nem türik a magyar csendőrt. A magyar testvérek, a magyar polgárok.

Nemzetőr kell nekik, meg — állítólag — magyar határrendőr. Melyik jobb a kettő közül, nem tudjuk.

De úgy sejtjük, mind a kettő jobb lehet a csendőrnél. De talán még se jobb.

Az előbbi meg van mindenütt. S ha jó, miért kéri az utóbbit?

Bizonyosan nem jó, nem megfelelő az előbbi sem, azért kéri az utóbbit.

De az utóbbit meg nem ismerik. Hát nem tudják azt a példaszót: *ritkán jön jobb*.

Mi ismerjük, mind a kettőt. Az előbbit csak birból, de nem sok jót hallottunk rólunk. Inkább rosszat.

ÖW SÁNDOR

órák és ékszerész, Budapest, VIII. ker., József körút 81. szám. — Saját hazában.

Ő cs. és kir. Pensége József főherceg kam. száll.

Alapított 1892. Tel. 62—68.

A m. kir. államvasutak, a m. kir. posta és távirtda, ugyszintén a m. kir. testőrségnek szerződéses óraszállítója. Dús raktár a legdivatosabb briliáns és arany ékszerekben, ezüst alkalmi ajándékokban, ugyszintén mindennemű kitűnően járó pontosan szabályozott zseb-, fali-, álló- és utazó-órákban. Saját nagyszabású műhelyében ékszerátalakítások és órajavítások jutányosan eszközöltetnek. A csendőrségnek kivételesen részletfizetési kedvezmény is nyújtatik. Rendkívül jutányos árak! Dús választék! Pontos kiszolgálás! — Árjegyzék ingyen és bérmentve. Óráknál írásbeli jótállás.

Ismerjük az utóbbiakat is. Együtt szolgáltunk velök a határvédelemben. A csendőr és határrendőr együtt védte a határt. Úgy a háború előtt, mint a háború alatt. Szépen megfértek együtt. Nem volt semmi bajok egymással.

Most határ nélkül vannak. Tétlenül töltik napjaikat, pedig megvannak fizetve és erősítve jól. Vannak vagy két ezren. Talán többen is. Bizonyára unják a tétlenséget. Határ nincs. Másutt keresnek munkát.

Jól van — keressenek. — Nem törődünk velök. Szeretjük a dolgozni akaró embert. Sőt épen azt szeretjük. Dolgozni akarunk mi is. Csak engedjenek.

És épen ott akarunk dolgozni, a hol ők. A közbiztonsági szolgálat terén. Pestmegyében is.

Ezért meglepő reánk nézve, hogy őket kérik, őket ajánlják helyettünk. A közel negyven év óta bevált magyar csendőrök helyett.

Ki kéri, ki ajánlja? Reakziósok vagy liberálisok? Vagy mind a két félék? Szeretnénk a szemökbe nézni. Ismerni szeretnénk őket.

Vagy talán az a baj, hogy szoczialisták lettünk?

Igen, azok vagyunk, azzá lettünk, mert félre akartak dobni bennünket, mint a kifacsart citromot.

Ez az igaz. Mig védelmeztük az élet és vagyonbiztonságot, mig őrt állottunk álmaik felett, mig egyformán el voltunk nyomva a reakció és korrupció sötétlelkü lovagjai által, addig jók voltunk nekik.

Most, mikor a forradalom függetlenséget adott az országnak, mikor mind a kettő, a nép és a csendőr, felszabadult az évszázados nyomás alól, már nem kelünk nekik.

Valahol baj van itt. Vagy a népben, vagy a csendőrben, vagy talán a — határrendőrségben. De baj van, az bizonyos.

Ezért kérjük pestmegyei örs- és járásparancsnak bajtársainkat, tudassák velünk, hol a baj. De sürgősen tudassák.

Ha a csendőrben van a hiba, van rá orvosságunk. A szoczialista csendőr nem tür dologtalan, fegyelmetlen embert. Kiközösíti, kipusztítja sorai közül a renyhéket, a heréket. Nincs rájuk szükség.

De ha a népben vagy a feltolakodó határrendőrben van a hiba, azokkal szemben is felvesszük a harcot. Felvesszük a magyar népkormány segítségével.

Dolgozni akaró ember kell annak is. De nem reakziós, nem korrupciót kedvelő ember. És nem kellene a tolakodók sem.

Az e fajta emberekkel már nem állunk szóba. S úgy tudjuk, nem áll szóba velük a demokratikus alapon megalkotott köztársasági népkormány sem.

A hibát tehát mindenképen meg kell keresni, hogy orvosolhassuk. A ki velünk tart, az segítsen ebben. A ki ellenünk van, azzal majd elbánunk.

Értitek ezt pestmegyei csendőrök? Ha igen feleljetek. De mindjárt és a valót mondjátok!

A csendőrség államositása.

Irta: Máthé Miklós törzsőrmester.

A csendőrség fennállása óta mindig ez volt ama bizonyos gordiusi csomó, a melyhez sohasem tudták megtalálni a Nagy Sándor-féle kardot.

A csendőrséget ugyanis annak idején a továbbszolgáló katonai és honvédségi altiszti kar mintájára állították fel.

Egy kis fizetés, hozzá egy még kisebb pótlék hol egy, hol más alapon és kecsegtető ígéretek! Ez volt a jelszó a vezető és alkotó köröknél mindig. De hát ez az elv, ez a rendszer, mint a hogy érdemelte, kezdettől fogva megbukott az egész vonalon.

Hiába volt a sok különféle kísérletezés, sőt néhány évvel ezelőtt már annyira leereszkedett az ezzel foglalkozó felsőbbség, hogy az örs- és járásparancsnokokat is megkérdezte az állandósítás problémájának megoldhatása céljából, de ezzel sem tudtak célzt érni. A kérdés megoldatlan maradt. A csendőrség pedig szintén maradt az a folyton változó testület, mint volt azelőtt.

Egy izben, egyik vonatkozó kérdés kapcsán, egy hosszabb közleményben én is hozzászólottam a tárgyhoz s bár nem nyultam tulságos mélyen a darázsfészekbe, mégis «Tul szabadelvű, nem közölhető!» jellellyel került a közlemény nem ugyan a papirkosárba, csak ahhoz közel. Visszakaptam, később talán még rákerülhet a sor.

Igy vajudott ez a probléma 37 év óta. És ez nem is csoda.

Igen kevesen tudják a ma még szolgálatban álló csendőr-egyének közül, hogy még akkor, mikor 83 krajczár volt a csendőr napi zsoldja és 15 krajczár a negyedik évben való szolgálati pótdija, kísértett ez a dolog, de mikor egyik tisztgyűlésen felszólalás történt abban az irányban, hogy az említett csekély összegnél valamivel jobb, tisztességesebb fizetést kellene adni a csendőrnek, a csendőrségi felügyelői teendőkkel megbízott tábornok azt felelte:

— «Felesleges szószaporítás ez; 83 krajczárért érettségizett embereket és jogászokat kapok, a mennyi csak kell!»

És igaza is volt. Csakugyan kapott, de csak tiszt

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálairat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. —

esetén próbálja meg a világhírű erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

— Eredeti tégely ára háboru idejére 4.— kor.

Egyedüli készítő: Szenthe Lajos gyógyszerész, Budapest, Damjanich-utcza 2. szám. II. emelet 19.

aspiránsokat, a kiknek legnagyobb része hamarosan lemondott a dicsőségről. egy másik része letört a 3—4 évig tartó legénységi szolgálat alatt s vagy önként menekült vagy menesztették a testületből, csupán egy kis töredéke a vállalkozóknak bírta ki az akkori rettenetes szigort és hajszát, ezek aztán terjesztették tovább azt a bizonyos nevelési rendszert, a mely valóságban még a spártaiakról szóló nevelési rendszert is túlhaladta, a csendőrség állandósítását azonban még sem érhatték el, sőt fokozták, gyakoriabbá tették a változásokat.

Ezután mégis keresztülvitték a 93 krajczáros, majd újabb néhány év után az 1 forint 3 krajczáros napi zsold megállapítását és adták ezt a koldusnak való alalmazsnát mindig azzal a kifejezett igazolással, hogy ez fogja megszüntetni a folytonos létszámhullámzást.

Igy kellett beadni annak a fentebb említett nagy urnak a fizetés rettenetes emelésére vonatkozó tervezeteket, mert másképp nem tudták volna kierőszakolni tőle a hozzájárulást, annyira féltette az ő kedves (?) csendőreit a jólét folytán beállható gutaütéstől.

Ennek a kísérletező rendszernek nem lehetett lekerülni a napirendről akkor sem, mikor a feltalálója jobb-létre szenderült, mert neveltjei közül mindig azok kerültek az ő helyére, a kik az ő nevelési rendszeréből jelesen vizsgáltak.

A kísérleti rendszer azonban mégis változott, a menyiben már nem is adtak, hanem csak ígértek. Ezeknek az ígéreteknek a jeleit ott láthatjuk a régi s a mostani «Illetékszabályzat»-okban megörökített * alatti egyzetekben, a melyek az előbbi «Illetékszabályzat»-ban oha, a mostaniban is csak mult évi október hó 1-vel érhatték el a megvalósulásukat.

Másik ígéreteként szerepelt a minden továbbszolgáló altisztet megillető ama jog érvényesítése, hogy 12 évi szolgálat után állami tisztviselői, illetve hivataloszolgai állásra pályázhat.

Ennek már több eredménye volt. A csapatbeli szolgálathoz még szükségesnek mutatkozó 9—10 év kibírására már elég szép számmal vállalkoztak, bár igen gyakran előfordult, hogy ha valaki ezt a szándékát hangoztatta, hamarosan bizonyos változást vehetett észre a bánásmódban és mellőzést az előléptetésnél és más téren is.

A csendőr pályázónak ezenfelül csak úgy sikerült hamarosan kineveztetni magát polgári alkalmazásra, ha igazán jó protekciót tudott magának szerezni, mert pályázati kérvényének továbbításakor a vonatkozó átiratba soha, még csak véletlenül sem csuszhatótt be egyetlen dicsérő vagy ajánló szó sem, minden erre hivatott előjáró úgy gondolkodván: «Jó bornak nem kell czégér!»

Mindezek dacára és a sok szóbeli és írásbeli lebeszélés ellenére folyamatban volt és maradt az ez uton való kiválás is a testületből, a kísérletezés tehát áttérő-lődött megint a fizetés fokozatosabb emelésére és a nyugdíj rendezettebbé tételére.

Ebben a tekintetben tett intézkedések már bizonyos javulást mutatnak; sőt eltekintve a legutóbb kiadott, de szerencsére elég hamar hatályon kívül helyezhetett belügyminiszteri rendelet intézkedéseitől, a mely szerint a fizetésemeléseként megadott zsoldpótlék, a vonatkozó nyugdíjtörvény rendelkezései ellenére, csak három évi élvezet után lett volna a nyugdíjba beszámítandó, igazán elég tisztességes fizetést és szolgálati pótdíjat állítottak be a csendőrlegénység részére, amelyből, ha a mostani rendkívüli drágaság csökkenne, talán még a különféle segélyek nélkül is meglehetne élni.

A hiba azonban nem itt volt, azaz hogy nemcsak itt volt. — Hiba volt másutt is.

Az illetekek megállapításánál mutatkozó szűkmarkúságot még csak elviselte volna a csendőr valahogy, de azt, hogy ezenfelül még türhetetlen bánásmódban is részesítsék, már nem bírta elviselni.

Itt talán elég utalnom arra a bizonyos mesebeli rabszolgára, a kit kegyetlen zsarnok természetű gazdája, mikor az életét megmentette, az iránt kérdezett meg, hogy mivel jutalmazza meg rendkívüli áldozatkésziségeért, mire az agyonkínzott rabszolga összetett kezekkel, térdre bocsátkozva, annyit felelt:

— Uram, csak egy jó szót néha-néha és én minden-
nel meg leszek elégedve!»

Körülbelül ilyen helyzetben volt a csendőr is. Igen ritkán juthatott egy-egy jó szóhoz, ellenben gorombászkodásból, sőt a durvaságból is szenvedett eleget.

Abban a reményben azonban, hogy ez a bánásmód és az a sok igazságtalanság, a melyben a csendőr részesült, már a multé lett, borítsunk fátyolt erre a multra és ne rekrimináljunk.

Hallgathatunk erről annál is inkább, mert a kik gyökeréig ismerjük a helyzetet, tudjuk, hogy nem mindig a személyekben, hanem inkább a rendszerben volt a hiba, mert a csendőrséget mindig katonábnak akarták nevelni a katonánál.

Ha a csendőrségnél valaki a fegyelemről beszélt, az mindig a katonai fegyelmet hangoztatta ugyan, de a katonai fegyelemkezelés és a csendőrségi fegyelemkezelés között, még pedig ez utóbbi hátrányára, óriási különbség volt.

Akármilyen fegyelmezett és szabályokhoz ragaszkodó katona jött át a csendőrséghez, már az első napon. az első megszólításkor észrevette ezt és bizony igen sok-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállit.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszerről külön-külön küldetik.

szor megtörtént volna és volt rá eset, hogy meg is történt, hogy már az eskületétel előtt felmentését kérte a próbacsendő-r-jelölt, vagy ha akkor bármi okból nem tehetne vagy nem tette, rövid időn belül szándékosan úgy viselkedett, hogy elbocsátását minél előbb kieszközölhesse.

Ez volt a másik ok, ami a csendőrségnél való közismert létszámhullámozást előidézte.

Harmadik, szintén fontos és életbevágó kérdés volt a csendőrségnél a nősülés engedélyezése körüli nehézség.

Tudjuk, hogy a szegényebb sorsú néposztálybeli fiatal-ság, mint a melyből a csendőrség nagyrésze is kikerül, fiatal korában, rendszeren a katonai szolgálati ideje letöltése után, már nősülni szokott.

S bár a csendőrséghez belépett egyéneknek rendszeren tudomása volt arról, hogy itt bizonyos ideig nőtlen-ségre lesz kárhóztatva, itteni szolgálata alatt pedig rájöhettek arra is, hogy a bizonyos számbeli korlátozottságnál és sok más mellékkörülménynél fogva, még ha rá kerülne is a sor, igen nagy mértékben meg lesz nehezítve a nősülése, mégis türtőztette a nősülési vágyát egy ideig.

De a türelemnek is van határa. Egyiknél hamarabb, másiknál később következett az be, de abban igen sokan egyforma sorsra jutottak, hogy bizony ki kellett lépniök a testületből és úgy vehették el szívük választottját, mert a testületben vagy a megállapított nőlétszám állandó betelte miatt, vagy más — erkölcsi illetve anyagi — okok miatt, nem lehetett rá kilátásuk, hogy a nősülés kedvezményét elérhessék.

Az utóbbi időkben, mikor a létszámhullámozás márióriási mérvet öltött s mikor már abba is beleegyeztek az érdekelt ministeriumok, hogy volt csendőröket már nős állapotukban is visszavették a csendőri szolgálatba, igen sokan megtették azt, hogy csupán a házasságkötés céljából kiléptek a testületből s rövidebb-hosszabb idő múlva ismét visszaléptek.

Igen sokan megtették azt is, még pedig leginkább idősebb, jól használható csendőrök, hogy csupán a nősülés nehézsége miatt kilépvén a testületből, hivatal-szolgai, postaszolgai vagy az államrendőrségnél rendőri szolgálatot vállaltak, szóval újból állami szolgálatba léptek be.

Közismert dolog volt ez a felsőbbség előtt, mégis ismeretlen okból sohasem vették figyelembe a csendőrség állandósítása tárgyában felvetődött kérdések megoldásánál, hogy, a ki jó szolgálatot tehet az államnak a hivatal-szolgai, postaszolgai, mozgópostai, rendőri vagy vasuti szolgálatban, a mely szolgálatok egy része szintén elég ve-

szélylyel és egészségrontással jár, éppen olyan jó szolgálatot tehetne a csendőrségnél is, a nősülését tehát nem kellene akadályozni, sőt inkább ennek engedélyezésével vissza kellene őket tartani a csendőrségi szolgálatban.

Nagyban előidézte továbbá a csendőrségnél tapasztalható létszámhullámozást a gyakori áthelyeztetés is.

Talán egyetlen testület sincs az országban, az állami alkalmazottak között bizonyára nincs, vagy ha mégis van, a csendőrséghez hasonló helyzetben levő pénzügyőrség lehet az, a melyben annyi áthelyezés fordulna elő, mint a csendőrségnél.

A csendőr helyzete rosszabb a vándor madarakénál. Az legalább egyszer jön, egyszer megy évente, a csendőrök közül azonban igen sokan ötször-hatszor is költöznek egy-egy év alatt; sőt ha a szintén gyakori vezényléseket számításba vesszük, nagyon sokan folyton csak költözködnek.

Volt rá eset, hogy egy-egy nős, családos őrsparancsnok, tehát nem is a sok podgyászszal bíró nőtlen csendőr, egy hónap alatt háromszor is költözködött az úgynevezett «szolgálat érdekében» való áthelyezés miatt. Újabb őrsén még be sem rendezkedhetett, sőt ki sem csomagolhatta a berendezését, már jött egy újabb áthelyezési ukáz s pakolhatott és mehetett tovább.

Már most, ha igaz az, hogy minden költözködés egy-egy leégés, elképzelhető, hogy mennyi kárt szenved az ilyen gyakran költözködő csendőr nemcsak berendezésének okvetlenül való rongálódása által, hanem az által is, hogy költözködési költségét legfeljebb tizedrészében téríti meg neki az államkincstár a még most is fennálló szabályzatok értelmében.

Már maga a költözködés s az ezzel járó károsodások elkeserítik és más szolgálat keresésére készítetik a csendőröket, de hozzájárul főként ehhez az is, hogy legtöbb esetben nem is a saját hibája, hanem mások hibája folytán és egyes protekciós bajtársainak szükséges «jobb hely» biztosíthatása céljából kerül ebbe a kellemetlen helyzetbe.

A csendőrség állandósítása tehát a megfelelő, tisztességes megélhetést biztosító fizetés megállapítása mellett is, bizonyára úgy volna legbiztosabban megoldható, ha a nősülést a mostaninál jóval nagyobb számban, mondjuk 70—80%-ban, esetleg minden 2—3 éves csendőrnek, a kinek erre vágya van, engedélyeznék, az áthelyezéseket a lehető legkisebb számra redukálnák, s megszoktatnák a csendőrségnél is azt a tisztességes, ember-séges bánásmódot, a melyben más állami közalkalmazott vagy magánalkalmazott részesül.

De van még egy, talán mindezeknél jobb megoldás a csendőrség állandósítására s ez a *kincvezés*.

HEGEDÜ

remek felszereléssel
50—60—80 korona

a legjobb minőségben az egész országban elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

REMÉNYI MIHÁLY

a m. kir. Zeneakadémia
szállítójánál szerezhető be

Badapesten, Király u 58. és 60.

Minden hangszerről külön árjegyzék kéréndő.

HARMONIKA

50—60—80—100 korona
finomabb 2 soros 60—80—100 K

GRAMOPHON

150—180—200—300 K
legfin. azéll óraműszerkezettel

Nevezze ki a belügy- vagy a hadügyminister a csendőrt, mikor az egy éves próbacsendőri időt letölti — csendőrnek.

Csendőri kifejezés szerint a próbaév letelte után úgy is véglegesítik, azaz csendőrre változtatják át a próba csendőrt, történjék tehát ez a *véglegesítés* kinevezés folytán, akkor bizonyos, a mostaninál mindenestre bizonyosabb lesz az állandósítása.

Ha a postást, a vasutast, a hivatalozgát, a kik a csendőrrel amúgy is körülbelül egyenlő társadalmi állású állami alkalmazottaknak számítatnak, kinevezés folytán szokás állandó alkalmazottá tenni, éppen úgy lehetne állandósítani vagy mondjuk csendőri műkifejezéssel: véglegesíteni a csendőrt is.

Nem hisszük, hogy ennek volna valami el nem hátrítható akadálya.

Ezzel a kinevezéssel minden esetre meg lehetne szüntetni a sokszor felpanaszolt rossz bánásmódot is, mert egy kinevezett emberrel szemben mégis válogatottabb kifejezésekkel szoktak beszélni, mint egy máról holnapra kidobható egyénnel, a kit nem is annyira a szabályok, mint inkább önkénykedések és szeszélyek szerint lehet kezelni és kormányozni.

De maga a csendőr is másképen fogná fel a helyzetét és szolgálatát, mert hiszen önként választott jövőjében megerősítettnek érezné magát a kinevezés által jobban az államhatalom védelme alatt állana, mint az évenként megújítandó kötelezője alapján s minden más tekintetben biztosítottabb volna a helyzete, mint a mostani állapotában és jobban hozzá volna kötve a csendőrségi testülethez is.

E terv megvalósítása a kincstárra se volna hátrányos.

Ha a csendőr nem akar a testületnél szolgálni, kinevezett állásáról lemondhat, követelése nem lenne a kincstárral szemben; viszont ha megtartása fegyelmetlen vagy erkölcstelen magaviselete folytán nem állana a szolgálat érdekében, fegyelmi vizsgálat mellett ép úgy hivatalvesztésre lenne ítélhető, mint minden más állami alkalmazott s ugyancsak megfosztható lenne hivatali állásától büncselekmény fennforgása esetén is.

Nem ismerjük ugyan az államhatalom álláspontját a csendőrségi testület jövője tekintetében, de azt tudjuk, hogy a továbbszolgáló altiszti mintára szervezettség a fentebb már elmondottaknál fogva tarthatatlan: az ugyancsak ez alapon való javadalmasításokkal tett kísérletezés, eddig be nem vált; a növelések engedélyezése körüli eddigi eljárás pedig úgy nemzetgazdasági, mint fajfenntartási szempontból egyenesen hátrányos:

ennekfogva az államhatalom bölcs megfontolására érdemesnek, a csendőrség jövője érdekében pedig nagyon is kívánatosnak tartjuk a kinevezés kérdésével behatóan foglalkozni és erős a hitünk, hogy ezen az úton leg hamarabb és legbiztosabb módon lehetne megoldani a csendőrségi egyének állandósítását, illetve a csendőrségi szolgálatban való állandó megtartását.

Státuszrendezés a csendőrségnél.

Összeállította: *Máthé Miklós* törzsőrmester.

A csendőrség állandósítása czimű közleményünkben lefektetett intencióknak az a Memorandum volt kiinduló pontja, a melyet a Magyar Csendőrök Országos Egyesülete múlt évi december 25-én megtartott vezetőségi közgyűlésén elhatározván, az elnök által összeállított s egy példányban a Magyarországi Közalkalmazottak Szövetségének megküldött, a másik példányát pedig, az imént említett Szövetség tudtával és hozzájárulásával a magyar belügyministerium csendőrségi osztályának adott át azzal a felkéréssel, hogy az abban lefektetett elvek megtárgyalása után a státuszrendezés tétessék folyamatba.

A Memorandumot úgy a Közalkalmazottak Szövetsége, mint a belügyministerium csendőrségi ügyosztálya tárgyalás alapjául elfogadta, sőt utóbbi helyen a tárgyalás pár nap előtt már kezdetét is vette. Az eredményt ismertetni fogjuk, mihelyt a tárgyalás befejeződik.

A Memorandum szövege a következő:

Magyar Csendőrök Országos Egyesülete.

Másolat.

Magyarországi Közalkalmazottak Országos Szövetségének.

Budapest.

A magyar csendőrség évtizedes fennállása óta állandóan a katonaság konzervatív eszméinek uralma alatt állott. A maradiság eme befolyása és a tisztikar tekintély megóvása feletti beteges érzékenység megakadályozta még ama legénységi állományú egyéneknek is a testület kebelében való érvényesülését, a kik elsőfoku középiskolai képesítésük birtokában hasonló képesítést felmutatni köteles állami alkalmazottakhoz (kezelő tisztviselőkhöz) hasonló-, a csendőr tisztekkel pedig bizonyos ranghatárig egyenlő rangú tisztviselői állásra alkalmassak és alkalmazhatók lettek volna.

Ez az eljárás volt aztán az előidézője, hogy az értékesebb s érvényesülni akaró elemek 12 évi szolgálat után, törvényadta (1873. II. t.-cz.) jogaikra hivatkozva, megváltak a testulettől és más állami, vagy közigazgatási hivatalokban kerestek és találtak ambíciójuknak megfelelő érvényesülést.

Ez a folyamatos kicserélődés kétségtelenül hátrányos befolyást gyakorolt a csendőrségi testület szellemi fejlődésére és csak annak tulajdonítható, hogy ez a hátrány a testület teljes felbomlására nem vezetett, hogy az altiszti karnak a testület kebelében visszamaradt hasonló képesítésű, sőt még az elemi iskolai képesítésű tagjai is olyan általános sokoldalúságot és szaktudást igyekeztek kifejteni, hogy a mutatkozó hanyatlást mindig ellensúlyozni tudták.

Tagadhatatlan ugyanis, hogy a csendőrségi szolgálat helyes ellátása nemcsak elismerett általános műveltséget, hanem kiváló szakismereteket is igényel.

Emellett pedig fizikailag a legnehezebb, legfáradt-

ságosabb és főként életveszéllyel is járó szolgálatok közé tartozik.

A csendőrnek nemcsak általánosságban, hanem részleteiben is ismernie kell a magyar büntető törvényeket, a közigazgatási törvényeket és szabályrendeleteket; a pénzügyi törvények jövedéki kihágásokra vonatkozó részét; továbbá az erdő, mezőrendőri és utrendészeti stb. törvényeket s mindezekon felül tisztában kell lennie a katonai büntetőtörvényvel és saját testületére vonatkozó törvényes rendelkezésekkel, szabályrendeletekkel és utasításokkal is.

Ennek az óriási tananyagának még a csendőrnél is fokozottabb ismerete volt kötelező a csendőr altisztekre, mert ezek oktató, vezető és irányító szolgálatra is kötelezve lévén, ezek teljes ismerete nélkül sem ebbeli hivatásuknak, sem a polgári és katonai hatóságokkal szemben köteles szóbeli és írásbeli érintkezéseknek nem tudtak volna eleget tenni.

Az örs- illetve járásparancsnok, a közbiztonsági szolgálatból és a bünygyi nyomozásokból kifolyólag állandó levelezésben áll a büntető bíróságokkal és a közigazgatási hatóságokkal és bizony számtalan esetben előfordult, hogy a teljes szakértelemmel megtett csendőri jelentés, tényvázlat nemcsak kiindulási pontját képezte a bünygyi vizsgálat lefolytatásának, hanem a bünygyi tárgyaláson is elfogadott alapul szolgált.

Ugyancsak hasonló helyzetben volt a csendőrségi altisztek ama része is, a kik a csendőrségi adminisztrációnak megfelelően különféle (szakasz, szárny, törzsirodákban, a volt csendőr bíróságoknál s a belügy- s a volt honvédelmi minisztériumoknál) voltak ugynevezett «irodai segéd munkás» czimmal megjelölt alkalmazásban, mert ezektől nemcsak az imént említett külszolgálatot teljesítő altisztektől megkivánt ismereteket, hanem ezeken felül az alkalmazásukhoz szükséges katonai, számviteli és kisebb mérvű jogi ismeretet, gyors és helyes írást és különösen a jól fogalmazni tudást is megkövetelték annyira, hogy tisztai előljárójuknak illetve hivatali főnököknek nemcsak mindenben kifogástalanul használható segédközegei lehessenek, hanem szükség esetén pl. betegség vagy távollét alkalmával, miként az igen gyakran megtörtént, ideiglenesen helyettesíteni is tudják azokat.

Az itt — csak vázlatosan — felsorolt ismeretek tehát kétségtelenül igazolják, hogy csendőraltiszte általános műveltség nélkül el sem képzelhető.

S daczára annak, hogy a csendőraltiszteknek ezt a sokoldalúságát és kiváló szaktudását úgy a lakosság, mint a fentebb már említett hatóságok és maga a kormány is elismerte, a szintén fentebb említett katonai elzárkózottság és a törvény merev betűjéhez való bete-

ges ragaszkodás folytán nem sikerült elérniök azt, hogy testületük kebelében tisztviselőkké kinevezetessenek és a közülük való kiválás folytán tisztviselőkké kinevezett volt bajtársakkal egyenlők lehessenek, holott tőlük nem úgy, mint amazoktól, csak a szorosán vett kezelési munkát, hanem mint az érettségit tett, illetve egyetemet végzett tisztviselőktől, fogalmazói, számellenőrzési, felelősségteljes pénztárkezelési stb. munkát is megkövetelték és most is megkövetelik.

Igaz ugyan, hogy tételes hazai törvényeink szabályozzák azt, hogy a kezelői tisztviselő állásra pályázók négy alsófoku középiskolai képesítést kötelesek kimutatni.

Ezzel szemben azonban szabad legyen tisztelettel rámutatnunk arra, hogy a helyes és céltudatos munkának és az elismert szaktudásnak épen az utóbbi évtizedekben való megbecsülése és kellő értékelése képen a vasutas tisztviselők kinevezésénél eltekintettek a középiskolai négy alsó osztályabeli képesítés kimutatásától és az ott töltött gyakornoki idő alatt letett szakvizsgák folytán kimutatottnak vették azt, annak jeléül, hogy nem annyira szellemi, mint inkább gyakorlati tudást és ismereteket lehet és kell a tisztviselői kinevezésnél és az egyéni tehetség értékesítésénél döntő fontosságúnak tekinteni.

Ha pedig ezt a tényt maga az államhatalom is elismerte, úgy nem zárkozhatik el annak a fel- és elismerése elől sem, hogy a polgári államszolgálatba kezelő tisztviselőkként kinevezett csendőraltiszte, nem az új állásában tanulja meg az állásával járó kezelési munkát, hanem a csendőrségnél betöltött örs-, járásparancsnoki, illetve különféle irodai segéd munkásként való alkalmazásában már elsajátította és már innen oda magával vitte azt.

El kell ismernie továbbá az államhatalomnak, hogy a csendőrségi szolgálatra képesítő próbacsendőri, továbbá az örs- és járásparancsnoki állás elnyeréséhez megkivántató altiszti és ezt követő járásparancsnoki vizsgák, ugyszintén az irodai segéd munkásoktól megkövetelt altiszti és számvivői (törzsiormesteri) vizsgák tananyagai mindenesetre vannak olyan fontosak és eredményeznek olyan képesítést, mint a vasutasoknál a négy középiskolai képesítéssel egyenlőnek elfogadott szakvizsgák, annál is inkább, mert a csendőri altiszti tanfolyamoknak épen az államhatalom hozzájárulásával már évek óta megállapított olyan tananyaga van, a mely megfelel az alsófoku középiskolák négy osztálya tananyagának.

Egy újabb precedensként jelentkezik továbbá az a bizonyításra nem szoruló tény is, hogy a polgári biztosok (detektivek) tisztviselői státusba sorolnak, holott

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

Iparművészeti újdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

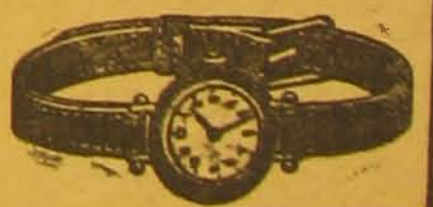
csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

180. sz.

182. sz.

létszámuk leginkább a rendőrőrszemélyzet köréből egészítették ki és gyakorlati ismereteik mellé maga a törvény sem követel négy középiskolai képesítést.

Korántsem akarjuk itt a polgári biztosi intézmény tagjainak elismeri kiválóságát és hivatásának megfelelő értékét kisebbiteni, de viszont nem hallgathatjuk el azt sem, hogy a külszolgálatot teljesítő csendőrök és altisztek épen olyan szellemi és fizikai munkát végeznek a bűnügyi nyomozás terén, mint a polgári biztosok, de jóval nagyobb területre kiterjedően és jóval nehezebb viszonyok között végzik azt. S mindezek dacára a csendőraltisztok, még a négy középiskolai képesítéssel rendelkezők is, legfeljebb a rangosztályba nem soroló havidijas járás, illetve törzsörmeisteri állást érhetik el, ellenben a polgári biztosok (detektívek) ugyan olyan képesítés és szolgálattétel mellett, a tisztviselői státus VII. fizetési osztályba is kineveztetnek.

Minthogy az eddig felsoroltak kétségtelenül igazolják azt, hogy a csendőraltiszt illetve rangosztályba nem sorolt havidijas járás- illetve törzsörmeister, még ha négy középiskolai képesítéssel nem is rendelkezik, megfelelő szakvizsgái és gyakorlati tapasztalatai folytán bir annyi szaktudással, általános műveltséggel és szakismeretekkel, mint a vasutaknál és a polgári biztosi intézménynél illetve bárhol alkalmazott állami kezelő tisztviselő; minthogy továbbá a csendőr illetve csendőraltiszt is épen olyan, a haza és a polgárság létérdekét védő alkalmazottjai az államnak, mint az imént említett tisztviselők; minthogy végül a jelenlegi népköztársaság illetve népkormány mindenütt és mindenképen honorálni akarja dolgozó alkalmazottjai munkáját; s a tudást, a tehetséget és szorgalmat törekszik értékelni és érvényesíteni minden vonalon:

Kérjük a közalkalmazottak országos szövetségét, hogy alábbi kérelmeinket a magyar népkormány illetve a hadügy- és belügyminiszter urak előtt tolmácsolni és azok teljesítését kieszközölni sziveskedjék.

Kérelmeink a következők:

1. A csendőraltiszt kar az altiszti vizsgát tett alörmestertől kezdve a járás illetve törzsörmeisterig tisztviselő státusba soroztassék;

2. a 17,600 főnyi legénységi állománynak 4600 főt kitevő járás- (törzs) örmeisteri illetve altiszti állományából a szolgálati időnek megfelelően

4%	(184 fő)	VII. fizetési osztályba,	
8%	(368)	VIII. " "	
16%	(736)	IX. " "	
32%	(1472)	X. " "	
40%	(1840)	XI. " "	lehetőleg az

állami tisztviselők státuszrendezésével egyidejűleg kineveztessék vagy ha a rendezés által a kinevezési határidő valamennyire eltolódnék is, a kinevezés napjául 1919. évi január elseje vétessék;

3. a 2. pont szerint kinevezettek javadalmazása a hasonló fizetési osztályba soroltak javadalmazásának megfelelően állapíttassék meg;

4. a csendőri szolgálat sajátlagos viszonyaira, súlyosságára és sok veszélylyel és balesettel járó körülményeire tekintettel a fentiek szerint megállapítandó javadalmazáson felül az eddigi csendőrségi pótdíj megbagyassék.

5. a tisztviselőkön kívül levő csendőrlegénység havi zsold helyett három 4. fizetési osztályba beosztandó és megfelelő évek után automatikusan emelkedő havidíjjal láttassék el, hogy fizetése a szolgálati időnek emelkedésével együtt egy bizonyos határig még abban az esetben is emelkedjék, ha az illető az altiszti stb. vizsgáktól tartózkodva, tisztviselői kineveztetést el nem érhetne.

Budapest, 1918. évi december hó 25-én.

*

A Magyar Csendőrök Országos Egyesülete ezzel a törekvésével is kimutatta, hogy mindenben a tagjai érdekét szolgálja és sehol semmiféle akciózt el nem mulaszt, a hol ezt a közérdeket előmozdítbatja.

Aktuális volt ezt az akciózt most megindítani annál is inkább, mert a magyar népbadseregnél is tért hódít már az a törekvés, hogy arra alkalmas műveltségű és egyébként is megfelelő köztársasági katonák, még ha érettségi vizsgát nem tettek is, tisztékké kinevezhetők.

Ilyen törekvéseket látván, a csendőrség felsőbbsége sem zárkóztat el a Memorandumban lefektetett óbajok teljesítése elől, annál kevésbé, mert az előterjesztésben felsorolt indokok minden tekintetben megállják helyüket és elfogadhatók.

Reméljük, hogy így is lesz.

Körkérdés.

Annak idején a csendőrségi felügyelőség rendeleti uton tudatta a testülettel, hogy a magyar közlelmezési minisztérium 1.050.000 koronát bocsátott a csendőrség rendelkezésére oly célból, hogy abból 600.000 korona a csendőr őrsök kögazdálkodásainak segélyezésére fordíttassék. 450.000 korona pedig oly csendőregyének között osztassék szét jutalom gyanánt, a kik az elmúlt évben fogatosított requirálásoknál maguknak különös érdemeket szereztek. E rendeletben az is kimondatott, hogy a kerületi parancsnokságok már a rendelet kibocsátása után kezdjék meg az adatokat gyűjteni a requirálás körül közreműködött egyénekről, hogy ekként a jutalomdíjak kifizetése a lehetőség korlátain belül igazságos lehessen.

Azóta nagyot fordult a világ! A diadalmas forradalom elsöpörte a régi osztályuralmat, kiirtotta a háborút, sajnos, elég későn ahhoz, hogy mint legyőzöttek, ellenségeink kényére - kedvére kénytelenek voltunk magunkat kiszolgáltatni és a látszatra megkötött fegyver-

születi szerződést oly szomszédaink is, kikkel soha ellenséges viszonyban nem állottunk, felrugva, szerencsétlen országunkat imperialista törekvésekkel megszállva, abból mind nagyobb és nagyobb területeket foglalnak el.

Sok őrs, a melynek közigazdálkodása a négy és fél éves háboru alatt, a mind nezebbé vált élelmezési viszonyok következtében teljesen elszegényedett és nagy ráfizetés mellett is csak a végső erőfeszítéssel volt képes tagjainak élelmezését úgy, a hogy ellátni és így a kilátásba helyezett segélyezésre nagyon is rá volt szorulva, működését az ellenséges csapatok megszállása következtében megszüntetni volt kénytelen és sok oly csendőregyén, a ki a requirálás körül igen nagy érdemeket szerzett, a megszálló csapatok által visszatartva, sőt esetleg internálva, a jutalomra való igényét nem tudja érvényesíteni. Ezen előre nem látott akadályok teljesen lehetetlenné teszik a segélyek és jutalmak igazságos szétosztását.

Ezzel szemben szegény bajtársaink százai állanak előttünk otthonukból immár másodizben kiverve, minden vagyonuktól immár másodszor teljesen kifosztva. Itt vannak erdélyi bajtársaink, a kiket Erdélyre folyton élhes románok már másodszor tesznek tönkre; avagy a felsőmagyarországi bajtársaink, a kiket egy izben a mindent szétromboló orosz csapattömegek fosztottak ki mindenükből, most pedig a hóditási vágygyal reánk tört cseh csapatok üttek el kisdudl vagyonkájukból; vagy a szerb határszálen állomásozott bajtársaink, a kiknek első izben a szerb invázió elől kellett menekülniök, most pedig hazai szerbjeink bosszúja folytán váltak földönfutókká, nem is említve azon sajnálatos körülmények közt levő bajtársainkat, kik most első izben voltak kénytelenek mindent visszahagyni és csupán testükön lévő ruhájukat menthették meg: valamenyi oly ártatlan áldozata ennek az országot-világot felforgatott háborunak, hogy szívünk megesik sajnálatos tragédiájukon, lelkünk vérzik, hogy nem tudjuk az eseményeket meg nem történetké tenni.

De ha nem állott módunkban az eseményeket és az ezekkel kapcsolatos tragédiákat megakadályozni, módunkban áll, hogy ha csak kis mértékben, ha csak ideiglenesen is, szerencsétlen bajtársaink segítségére siethessünk.

Bajtársak! Arra kérünk benneteket, hogy őrsönként vagy csoportonként tanácskozzatok azon, hogy e körkérdés elején említett 1.050.000 koronát kitevő összeget nem lehetne-e az önhibájukon kívül és szent kötelességük hü teljesítésében szerencsétlenné vált bajtársaink felsegélyezésére fordítani? Egy kis bajtársi szeretetet kérünk tőletek, egy kis lemondásért fordulunk hozzátok, hiszen azok, a kik nem voltak oly rettentő katasztrófának kitéve, a kik nem szenvedték e két izben is családi tűzhelyük feldulását, családjuk veszélybe döntését, könnyen lemondhatnak arról a kis jutalomról, a mely reájuk esett volna, könnyebben

kiheverhetik közigazdálkodásukat ért azon veszteséget, a mely a kis segély elmaradása által azokat érte.

Gondoljatok arra a szerencsétlen bajtársatokra, kinek szegény felesége már menteni mitsem tudva, ellenségeitől üldöztetve, lehelte ki hűséges lelkét, avagy arra a szerencsétlen bajtársatokra, kinek felesége ötéves kis leánykájával együtt 119 kilométert kénytelen volt gyalog megtenni utolsó garasától is megfosztva, utbaeső őrsök és jószívü emberek könyörületére támaszkodva, hogy pusztá életét megmenthesse!

Bajtársak! Csak nagyon kevés könnyet birunk mi letörölni, csak nagyon kevés fájdalmat birunk mi enyhíteni, de halálos bűn volna az alkalmat elszalasztani, hogy ez összeget arra használhassuk fel, hogy szerencsétlen bajtársaink szomorú helyzetén könnyíthessünk.

Kérünk tehát benneteket, e körkérdésnek átolvasása után nyomban hozzatok határozatot és értesítsetek arról, vajjon a többször említett összeget hajlandók vagytok-e menekült és vagyonukból kiforgatott bajtársaink segélyezésére átengedni? Értesítéseteket küldjétek a Csendőrségi Lapok szerkesztőségéhez (Budapest, hadügyminisztérium 39. osztály).

HIREK.

Kósza hírek. A napokban az a rémhir került ki bajtársaink közé, hogy Pest vármegye közgyűlésén, az állandó választmány megkerülésével, egy olyan természetű indítványt adtak be a közigazgatási bizottság elé, hogy a magyar csendőrség a szolgálatot megtagadta, aminek teljesítésére teljesen képtelen lett, tehát azonnal oszlattassék fel és a közbiztonsági szolgálat ellátása a jól szervezett és toborzás folytán már is 2000 főre kiegészített határrendőrségre bizassék; s hogy ezt az indítványt a közigazgatási bizottság egyhangulag elfogadta és hozzájárulás végett, a többi törvényhatóságoknak is megküldeni rendelte.

Egyesületünk elnöke és a tisztí egyesület elnöke ez ügyben való tájékozódás céljából folyó hó 15-én Pest vármegye alispánjánál megjelentek s az alispántól nyert felvilágosítás folytán megállapították, hogy a hir ebben a formában nem felel meg a valóságnak s hogy csupán annyi történt, hogy maga az alispán a köteleességszerű negyedévi jelentésében a közbiztonsági állapotok ismertetésére is kiterjeszkedvén, jelentést tett a közgyűlésnek, hogy mivel a beérkezett szolgabirói jelentések szerint a csendőrség a szolgálatot megtagadta, a szolgálatot teljesíteni egyáltalában nem akarja, előterjesztést tett a belügyminiszternek, hogy a csendőrséget Pest vármegye területén szüntesse meg s az ebből még használható elemekkel kiegészítendő határrendőrséget bizza meg a megye területén a közbiztonsági szolgálat teljesítésével.

Mint hogy az egyesületeink elnökségétől kapott felvilágosítás után maga az alispán is belátta, hogy a tévhírek által félrevezettetve, használta a csendőrség

reputációját érintő kifejezéseket, s minthogy intézkedés történt az iránt is, hogy az említett jelentés tartalma a kellő értékére leszállítottassék, megnyugtatóan közreadván az esetet, kérjük bajtársainkat, hogy ne üljenek fal hasonló kósza híreknek.

Egyesületünk. A magyar csendőrtisztek és a magyar csendőrök országos egyesületének intéző bizottságai folyó hó 13-án együttes ülést tartottak, a melyen egyes folyó ügyek felett hosszabb megbeszélést folytattak. Ezek az együttes értekezletek mindannyiszor ismétlődnek, valahányszor közös érdekeket érintő kérdések kerülnek előtérbe.

Szervezkedésünk. A forradalom első zajosabb hullámainak elcsendesedése után nyomban megkezdjük szervezkedésünket. mert erre a forradalom diadalmas kimenetele feltétlen jogot adott és eme jogainkat a népköztársaság egyik törvénye szentesítette is.

Régi igazság, hogy a tömörülésben rejlik az erő. Ez igazság felismerése vezetett bennünket, a mikor elhatároztuk, hogy a magyar csendőröket egy táborba tömörítjük, megalkotva a Magyar Csendőrök Országos Egyesületét.

A háború oly pusztító hatással volt testületünk tekintélyére, a sok requirálás és katonaszökevények üldözése oly gyűlöltté tette testületünket a nép szemében, hogy igen sok helyen tudni sem akartak a csendőrségről, sőt sok helyen a csendőrség volt az, a melyet a nép dühe célpontul kiszemelt, igen sok jobb sorsra érdemes bajtársunk életét kívánva. Az ennek folytán beállott elkeseredés és számos kiváló bajtársunk elvesztése fölött érzett fájdalom csak megerősítette bennünk a törekvést a szervezkedést illetőleg, különösen, mikor nyilvánvalóvá vált, hogy vagy sikerülni fog régi tekintélyünk helyreállítása, vagy pedig a felbomlás lesz osztályrészünk, kenyér nélkül maradván ez által ezer jobb sorsra érdemes család.

Tömör érzefalat kell tehát alkotnunk, hogy a nép ellenszenvével dacolva, régi hírnevünket és tekintélyünket helyreállíthassuk és kitűzött magasztos céljainkat: egy jól javadalmazott, jólétben és megelégedettségben élő csendőrségi testületet alkotni, elérhessük.

Sokan vagyunk, de *egyet kell akarunk!* Egyet pedig csak úgy akarhatunk, ha egy táborba tömörülünk: ha szervezkedünk. Csak így leszünk képesek feladatunk megvalósítására: csak így bírjuk bebizonyítani, hogy képesek vagyunk az új népköztársaság jövőjéért közbiztonságát azzal az eredménnyel ellátni, a mely régi jó hírnevünket megalapozta; csak így leszünk képesek megmutatni, hogy méltók voltunk jó hírnevünkre és méltók leszünk az új népköztársaság közbiztonságának letéteményesi szerepére; csak így bírjuk a szervezkedésünk révén eddig is kivívott és lépten-nyomon tapasztalható könnyítéseket és előnyöket megszilárdítani és kiépíteni.

És daczára annak, hogy vezetőségünk kiküldöttjei egyhanguan azzal a hírrel tértek vissza propaganda körutjukról, hogy a szárnyaknál összehívott legénység kivétel nélkül bejelentette csatlakozását az Egyesülethez, a belépési nyilatkozatok szórványosan, a tagsági díjak pedig hiányosan érkeznek az Egyesület vezetőségéhez.

Gondoljátok meg bajtársak, hogy létérdekünk forog kockán, hogy csak úgy bírjuk a csendőrséget fenntartani, ha együtt vagyunk és egyet akarunk. Ne késle-

kedjetez tehát a belépési nyilatkozatok beküldésével és a tagsági díjak befizetésével.

Ezuttal is kijelentjük, hogy a tagsági díjat a múlt évi november hó 1-ig visszamenőleg nyolcz hóra, azaz folyó év június hó végéig kell fizetnünk, a mi nyolcz hónapra 16 koronát tesz ki, mihez hozzájárul 4 korona beiratási díj, összesen tehát 20 korona fizetendő.

Ezen intézkedésünket az tette szükségessé, hogy megválasztott pénztárnok bajtársunknak ebbeli szolgálata mellett rendes hivatásbeli kötelmeit is el kell látnia, már pedig ha ily nagyszámu testület minden egyes tagja havonként fizetné tagsági díjait, külön fizetett pénztárnokot kellene tartanunk, kinek fizetése csak feleslegesen terhelné meg amúgy is szűkre szabott költségvetésünket.

Újólág felkérünk tehát mindenkit, a ki még hátralékban van akár a belépési nyilatkozatok, akár pedig a tagsági díjak beküldésével, mielőbb küldjétek be mindkettőt együttesen, a kik pedig 20 koronánál kevesebbet fizettek, a különbözetet mielőbb juttassátok a vezetőséghez, mert rendezetlen taglétszámmal és rendezetlen pénztárral az ügyek további viteléért az Egyesület vezetősége felelősséget nem vállalhat.

Új csendőrségi felügyelő. A magyar hadügyminiszter Czibere István, a csendőrség felügyelőjének teendőivel megbízott ezredes ezen állásától felmentette és a magyar csendőrség felügyelőjévé Gencsy Arnold alezredes, a III. számú csendőrkerület vezetésével megbízva volt alezredes nevezte ki. Ezzel Egyesületünk egy régi vágya ment teljesezésbe.

Bosnyák szolgálatból visszatért bajtársaink. A napokban 15 bosznia-hercegoniai csendőrségi szolgálatban állott, magyar honos bajtársunk tért vissza hazánkba oly kéréssel, hogy ők a magyar csendőrséghez nyerjenek beosztást. Amint értesülünk, kívánságuknak a miniszterium eleget fog tenni.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőséghez intézendő levelek Máthé Miklós törzsörmeister Budapest I., Böszörményi-ut 21. sz. alá címzendők.

Havasi gyopár. 1. Azonnal leszerelhet. 2. Kötelező beadása esetén, igen. 3. A nemzetőrség ideiglenes jellegű intézmény. 4. Ezt még nem tudjuk.

Buzás alörmeister. Az örsiroda kulcsa, ha legénység van a laktanyában, azokra bizandó.

Erdély. Nősülni csak engedélylyel lehet most is.

K. M., P. a. Pályázati hirdetés esetén — igen.

F. O. «Csendőr» alatt az alörmeister is értendő.

Öreg járásörmeister. Az a rendelet már hatályon kívül helyezett. Az újabb rendelet szerint a zöldpótlék is beszámít a nyugdíjba. A bélyeget lapunk javára bevételéztük.

5555. A háborús évek kétszeres számítása csak a nyugdíjnál és nem a polgári szolgálatra való igényjogosultságnál jönnek tekintetbe.

Máté Sándor. Repcze Károly. Kérdése a napokban kiadott előléptetési rendelet folytán valószínűleg tárgytalanná vált. A bélyeget bevételéztük.

Belográd. Elek. Hegyesvidék. Érdeklődő. Minden pillanatban leszerelhetnek. De nem ajánlatos.

H. J. Hosszúaszói órs. Követelése jogos; az új rendelet most van módosítás alatt és nemsokára ki lesz adva.

Érdeklődő. Andocs. A vitézségi érmet, a közlésre vonatkozó adatok bejelentése mellett, kérje írásban, szolgálati uton,

HIVATALOS RÉSZ.

Körrendelet.

A magyar belügyminisztérium 1919. évi január hó 11-én kelt ad 155807/VI—b. 1918 számú rendelete:

Kihirdetés és további megfelelő eljárás végett értesítem, hogy a minisztertanács 1919. évi január hó 9-én kelt határozatával hozzá járult ahhoz, hogy a csendőrlégénység illetékeinek ideiglenes rendezésére vonatkozó 143.402 VI—b. 1912 számú rendelet «2. Legénység részére» második bekezdésében levő «zsoldpótlék czimén» szavak, továbbá a 4. bekezdés, mely a következőképen szól: «Egyben mihez tartásál kijelentem, hogy a most rendszeresített zsoldpótlék nyugdíjba beszámítható illetményképen csak azoknál jöhet tekintetbe, a kik azt három éven keresztül tényleg élvezték», továbbá a «2. Legénység részére» 17. bekezdése, mely a következőképen szól: «Itt megjegyzem, hogy a már nyugdíjazottak és felülvizsgálat folytán szabadságoltak részére a magasabb illetmények nem folyíthatók» töröltessék.

Nagy Vincze, s. k.

*

E rendelethez magyaratképen hozzá kell fűznünk, hogy a belügyminisztérium a múlt évben egy rendeletét bocsátott ki, melyben a 100%-os fizetéseket folyósította, 100%-ot csak zsoldpótlék czimén engedélyezte és kikötötte, hogy az csak akkor fog a nyugdíjba beszámíthatni, ha azt az illető egyén három éven át már élvezte és végül kikötötte azt is, hogy a már nyugdíjazottak és felülvizsgálat folytán szabadságoltak részére magasabb illeték nem folyósítható.

Egyesületünk elejétől kezdve küzdött e rendelet most ismertett sérelmei ellen és örömmel konstatáljuk, hogy fáradozásunk nem volt meddő, a bővebben ismertetni felesleges sérelmek végre is kiküszöböltettek.

*

A magyar belügyminisztérium 1919. évi január hó 3-án 165810 VI—b. 1918 számú rendelete:

A forradalom lezajlása után az országba benyomult ellenséges csapatok garázdálkodása s fosztogatása következtében a visszavonult vagy lefegyverzett csendőrségi egyének különböző mértékben károsodást szenvedtek. A mennyiben azt a kormány az állam pénzügyi helyzeténél fogva lehetségesnek fogja találni, az illetők kártérítésben fognak részesíteni. A károk megállapítása céljából felhívom a parancsnokságot, hogy úgy az egyeseket, mint örsöket ért ilyen károkról külön-külön szerkesztett pontos kimutatásokat ide terjessze fel.

Az ily kimutatásokban felsorolt tárgyaknak a beszerzési ideje, a beszerzési összege, továbbá az elveszés (elrablás) időpontjában volt értéke feltüntetendő s mindazon iratok (okmányok, számlák, bajtársak és előjárók, hatósági vagy más személyek igazolásai, stb.) melyek ezen adatok helyességét igazolják, a kimutatáshoz csatolandók.

A miniszter helyett: Szilárd s. k. helyettes államtitkár.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállít kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellismerő leveleim ezerszámra vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

Csendőr urak régi és legjobb bevásárlási helye

Kézi és asztali karbidlámpák, karbid, zseblámpa, aranyelem, öngyújtó, borotva-készletek, pengék, gramofontűk, lemezek, nagy tömeg géprész és felszerelés minden árban!

SZÁNTÓ LAJOS

kerékpár, varrógép és beszélőgép főraktárában

Korzómozi házban. **SZEGEDEN.** Városháza mellett.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangú, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hangú 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangúak 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, gramatikus hangúak is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy «Union» szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Árjegyzéket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangssergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Őrjárat lapok most rendelendők!!!

Gyalogsági tisztikard, borkardkötő, kardbojt, sapka a legjobb kivitelben kapható.